

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

Кафедра фізичного виховання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного факультету, доц.

_____ Інна САВИЦЬКА

“ _____ ” _____ 2027 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри фізичного виховання

Протокол № _____ від _____ 2027 р.

завідувач кафедри фізичного виховання

_____ Микола КОСТЕНКО

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОПІ

«Фізична культура і спорт» (ОС «Бакалавр»),

доцент кафедри фізичного виховання

_____ Сава БРИНЗАК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

спеціальність _____ 017 «Фізична культура і спорт» _____

освітньо-професійна програма _____ «Фізична культура і спорт» _____

факультет (ННІ) _____ Гуманітарно-педагогічний _____

Розробник: канд. пед. наук, доцент кафедри фізичного виховання Мирошніченко В.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 27 «ОСНОВИ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>
Галузь знань	<i>01 Освіта/Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>017 «Фізична культура і спорт»</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Фізична культура і спорт»</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>Обов'язковий освітній компонент</i>
Загальна кількість годин	<i>120</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>
Кількість змістових модулів	<i>2</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>Не передбачено</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	<i>денна форма навчання</i>
Рік підготовки (курс)	<i>Четвертий (4 курс)</i>
Семестр	<i>восьмий</i>
Лекційні заняття	<i>26 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>26 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>68 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	
аудиторних	<i>4 год.</i>
самостійна робота студента	<i>4 год.</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни викладання навчальної дисципліни «Основи фізкультурно-спортивної реабілітації» є формування компетентностей формування системи професійних знань, методичних вмінь, навичок і комунікацій щодо управління процесом збереження здоров'я, з урахуванням особливостей фізичного розвитку та функціональних можливостей організму, шляхом оптимізації рухової активності та дотримання здорового

способу життя, а також забезпечення більш швидкого відновлення здоров'я, працездатності та якості життя після захворювань, травм чи ушкоджень за допомогою засобів фізкультурно-спортивної реабілітації, попередження або ліквідації ускладнень патологічного процесу.

Завдання дисципліни:

- ознайомити з основними принципами та класифікацією лікувальних фізичних чинників, що використовуються у фізкультурно-спортивній реабілітації;
- ознайомити із видами, періодами, етапами та засобами фізкультурно-спортивної реабілітації;
- ознайомити із завданнями та засобами фізкультурно-спортивної реабілітації;
- вивчення професійних компетенцій з основ фізкультурно-спортивної реабілітації;
- ознайомлення студента із поняттям реабілітаційного обстеження, оцінки, прогнозу;
- вивчення принципів складання фізкультурно-спортивних програми;
- вивчення психологічних аспектів відновлення травм та турбота про психічний стан спортсменів;
- створити у студентів уявлення про сучасні оздоровчі та фітнес технології;
- аналіз закономірностей розвитку сучасних оздоровчих, фітнес технологій та їх складових;
- ознайомлення з сучасними напрямками фізкультурно-спортивної реабілітації;
- створити у студентів уявлення про особливості рухової активності різних груп населення;
- ознайомити студентів із новими технологіями, що використовуються у фізкультурно-спортивній реабілітації;
- навчити студентів побудові занять фізкультурно-спортивного спрямування напрямів інноваційних технологій.

Основні результати навчання та набуття компетентностей:

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують.

СК 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

СК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

Результати навчання (ПРН):

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

ПРН 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

ПРН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

**3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи фізкультурно-спортивної реабілітації»
повного терміну денної форми навчання**

Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	тиж ні	усьо го	у тому числі		
			л.	пр.	ср.
МОДУЛЬ 1 ВСТУП У ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНУ РЕАБІЛІТАЦІЮ					
Тема 1.1. Розвиток, становлення, мета й завдання фізкультурно-спортивної реабілітації	1	8	2	2	4
Тема 1.2. Організаційні основи системи фізкультурно-спортивної реабілітації	2	8	2	2	4
Тема 1.3. Засоби і методи фізкультурно-спортивної реабілітації	3	8	2	2	4

Тема 1.4. Загальна характеристика методів оцінки ефективності ЛФК	4	8	2	2	4
Тема 1.5. Загальні положення фізкультурно-спортивної реабілітації	5	10	2	2	6
Тема 1.6. Біологічні закономірності розвитку та відновлення фізичних якостей	6	10	2	2	6
Тема 1.7. Біологічні основи оздоровлення людини	7	10	2	2	6
Разом за модулем 1	-	62	14	14	34
МОДУЛЬ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
Тема 2.1. Методичні основи процесу фізкультурно-спортивної реабілітації	8	10	2	2	6
Тема 2.2. Контроль ефективності процесу фізкультурно-спортивної реабілітації	9	10	2	2	6
Тема 2.3. Загальні показання та протипоказання до призначення занять фізичними вправами	10	10	2	2	6
Тема 2.4. Фізкультурно-спортивна реабілітація для відновлення здоров'я футболістів з травмою колінного суглобу	11	10	2	2	6
Тема 2.5. Фізкультурно-спортивна реабілітація при опорно-рухового апарату	12	10	2	2	6
Тема 2.6. Фізкультурно-спортивна реабілітація для відновлення здоров'я осіб з пошкодження м'язів і сухожилів	13	8	2	2	4
Разом за модулем 2	-	58	12	12	34
Усього годин	13	120	26	26	68

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1	Основи фізкультурно-спортивної реабілітації, її визначення, зміст, завдання, види, принципи, становлення та засоби	2
2	Характеристика періодів та етапів фізкультурно-спортивної реабілітації	2
3	Загальні положення фізкультурно-спортивної реабілітації	2
4	Сфера діяльності фахівця з фізкультурно-спортивної реабілітації в Україні.	2
5	Засоби і методи фізкультурно-спортивної реабілітації	2
6	Складання реабілітаційних програм.	2
7	Загальна характеристика методів оцінки ефективності ЛФК	2
Змістовний модуль 2		
8	Методичні основи процесу фізкультурно-спортивної реабілітації	2
9	Характеристика діяльності міжнародних організацій з фізкультурно-спортивної реабілітації. Фізкультурно-спортивна реабілітація у різних країнах.	2
10	Методичні особливості проведення занять оздоровчим фітнесом при порушеннях постави	2
11	Контроль ефективності процесу фізкультурно-спортивної реабілітації	2
12	Клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної дії фізичних вправ та масажу	2
13	Фізкультурно-спортивна реабілітація при захворюваннях серцево-	2

	судинної та дихальної системи	
14	Загальна характеристика функціональних проб і тестів та методів оцінки ефективності ЛФК	2
15	Фізкультурно-спортивна реабілітація при захворюваннях органів травлення	2
	Всього годин	26

5. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1	Розкрийте загальні положення фізкультурно-спортивної реабілітації	2
2	Охарактеризуйте етапи, періоди фізкультурно-спортивної реабілітації	2
3	Розкрийте засоби фізкультурно-спортивної реабілітації	2
4	Обґрунтуйте основи методики занять з лікувальної фізичної культури та масажу	2
5	Дайте характеристику методикам дозування фізичних вправ в ЛФК	2
6	Дайте характеристику видів масажу.	2
7	Опишіть основні прийоми класичного масажу	2
8	Розкрийте форми ЛФК. Способи проведення занять ЛФК та методичні принципи проведення занять ЛФК	2
9	Дайте характеристику кабінету (зали) ЛФК, кабінету масажу	2
10	Поясніть клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної дії фізичних вправ та масажу	2
11	Дайте загальну характеристику функціональних проб і тестів та методів оцінки ефективності ЛФК.	2
12	Поясніть завдання та класифікація функціональних проб і тестів	2
13	Опишіть функціональні проби і тести	2
14	Сучасні підходи до застосування засобів і методів фізкультурно-спортивної реабілітації для відновлення здоров'я футболістів з травмою колінного суглобу	2
15	Дайте характеристику різних засоби фізичної терапії	2
16	Опишіть, що таке іпотерапія	2
17	Дельфінотерапія – метод лікування та реабілітації	2
18	Рефлексотерапія – це метод лікування та реабілітації	2
19	Дайте характеристику у поєднанні різних засобів фізкультурно-спортивної реабілітації	2
20	Розкрийте біологічні закономірності розвитку та відновлення фізичних якостей	2
21	Дайте характеристику біологічним основам оздоровлення людини	2
Змістовний модуль 2		
22	Дайте характеристику етапів, рухових режимів та форм проведення фізкультурно-спортивної реабілітації	2
23	Охарактеризуйте фізкультурно-спортивної при захворюваннях органів дихання, травлення, нирок та порушеннях обміну речовин»	2
24	Дайте характеристику фізкультурно-спортивної при захворюваннях серцево-судинної системи.	2

25	Сучасні уявлення про спортивну медицину. Історія розвитку науки. Основні завдання і зміст лікарського контролю. Методика комплексного лікарського обстеження.	2
26	Охарактеризуйте методику комплексного лікарського обстеження. Визначення та оцінка фізичного розвитку людини.	2
27	Обґрунтуйте дослідження та оцінка функціонального стану серцево-судинної, дихальної та вегетативної нервової систем за допомогою функціональних проб.	2
28	Проаналізуйте результати комплексного лікарського обстеження. Складання індивідуальних фізкультурно-оздоровчих режимів.	2
29	Дайте характеристику педагогічним тестам для оцінки результатів фізкультурно- спортивної реабілітації	2
30	Розкрийте особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивна реабілітації для відновлення здоров'я спортсменів з інвалідністю з вадами розумового і фізичного розвитку	2
31	Розкрийте особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я учасників бойових дій в Україні.	2
32	Розкрийте особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я спортсменів з порушенням опорно-рухового апарату.	2
34	Розкрийте особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я осіб з травмою стопи.	2
35	Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК при хронічних захворюваннях шлунково-кишкового тракту.	2
36	Перелічити протипоказання до застосування ЛФК у хворих серцево-судинної системи	2
37	Розробіть програма фізкультурно-спортивної реабілітації для відновлення здоров'я осіб з травмою колінного суглобу	2
Всього годин		68

6. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, ЗРАЗКИ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТАМИ

6.1 Контрольні питання

1. Охарактеризуйте термін «Фізкультурно-спортивна реабілітація» ?
2. Які є види реабілітації?
3. В чому полягає процес фізкультурно-спортивної реабілітації?
4. Хто підлягає реабілітації і де вона проводиться ?
5. Яка основна мета та завдання фізкультурно-спортивної реабілітації ?
6. Що сприяло створенню реабілітації і коли вона набула всесвітнього визнання ?
7. Коли в Україні розпочалася підготовка фахівців з фізкультурно-спортивної реабілітації ?

8. Який внесок зробили стародавні вчені у лікувальне застосування фізичних вправ ?
9. Як розвивалися знання про вплив фізичних вправ на здоров'я людини в середньовіччі, епоху відродження та наш час ?
10. Що зроблено в Україні для розвитку фізкультурно-спортивної реабілітації?
11. Охарактеризуйте систему фізкультурно-спортивну реабілітації за визначенням ВООЗ?
12. Охарактеризуйте біологічні аспекти фізкультурно-спортивної реабілітації ?
13. Охарактеризуйте психологічні аспекти фізкультурно-спортивної реабілітації?
14. Охарактеризуйте соціально-економічні аспекти фізкультурно-спортивну реабілітацію ?
15. Що таке фізкультурно-спортивної реабілітація, її визначення та завдання ?
16. Що таке фізкультурно-спортивної реабілітація, її визначення та завдання ?
17. Що таке соціальна реабілітація, її визначення та завдання ?
18. Що таке психологічна реабілітація, її визначення та завдання ?
19. Що таке професійна реабілітація, її визначення та завдання ?
20. Як здійснюється організація і управління системою медичної та соціальної реабілітації в Україні ?
21. Охарактеризуйте установи, які реалізують фізкультурно-спортивну реабілітаційну програму ?
22. Назвіть реабілітаційно-оздоровчі установи, їх види та завдання ?
23. Що таке анаболізм, його значення для організму ?
24. Що таке катаболізм, його значення для організму ?
25. Особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я осіб з травмою суглобової капсули і зв'язок.
26. Особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я осіб з пошкодження м'язів і сухожилів.
27. Особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я осіб з розтягненням зв'язок.
28. Особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я осіб з травмою гомілковостопного суглобу.
29. Особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я осіб з порушенням постави.
30. Особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я футболістів з травмою колінного суглобу.
31. Особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я гандболістів з травмою кисті.

32. Особливості застосування засобів і методів фізкультурноспортивної реабілітації для відновлення здоров'я баскетболістів з травмою ліктьового суглобу.
33. Що таке аеробний механізм утворення енергії ?
34. Що таке анаеробний механізм утворення енергії ?
35. Охарактеризуйте нейро-гуморальний механізм регуляції функцій організму людини ?
36. Роль імунної системи для здоров'я людини ?
37. Роль ендокринної системи для здоров'я людини ?
38. Охарактеризуйте фізіологію фізичного тренування ?
39. Охарактеризуйте будову опорно-рухового апарату ?
40. Охарактеризуйте основні рухи в суглобах ?
41. Охарактеризуйте основні м'язові групи тіла людини ?
42. Охарактеризуйте анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи?
43. Охарактеризуйте анатомо-фізіологічні особливості дихальної системи ?
44. Охарактеризуйте біологічні закономірності розвитку сили ?
45. Охарактеризуйте біологічні закономірності розвитку витривалості ?
46. Охарактеризуйте біологічні закономірності розвитку гнучкості ?
47. Охарактеризуйте біологічні закономірності розвитку спритності ?
48. Охарактеризуйте біологічні закономірності розвитку швидкості ?
49. Охарактеризуйте лікувальну фізичну культуру ?
50. Розкрийте механізми лікувальної дії фізичних вправ ?
51. Охарактеризуйте гімнастичні вправи в ЛФК ?
52. Охарактеризуйте спортивно-прикладні вправи в ЛФК ?
53. Охарактеризуйте оздоровче значення дихальних вправ ?
54. Охарактеризуйте лікувальний масаж, його призначення ?
55. Розкрийте механізми лікувальної дії масажу на організм ?
56. Охарактеризуйте прийоми погладження ?
57. Охарактеризуйте прийоми розтирання ?
58. Охарактеризуйте прийоми розминання ?
59. Охарактеризуйте прийоми вібрації ?
60. Охарактеризуйте основні вказівки до проведення масажу ?
61. Охарактеризуйте поняття «фізіотерапія», назвіть класифікацію фізичних чинників лікування ?
62. Поясніть механізм лікувальної дії фізичних чинників ?
63. Охарактеризуйте лікувальну дію електропроцедур ?
64. Охарактеризуйте лікувальну дію магнітотерапії ?
65. Охарактеризуйте лікувальну дію світлопроцедур ?
66. Охарактеризуйте лікувальну дію ультразвуку ?
67. Охарактеризуйте лікувальну дію штучного повітряного середовища ?
68. Охарактеризуйте лікувальну дію пелоїдотерапії ?

69. Охарактеризуйте лікувальну дію бальнеотерапії ?
70. Охарактеризуйте лікувальну дію гідропродур ?
71. Охарактеризуйте поняття «механотерапія», типи механотерапевтичних апаратів ?
72. Охарактеризуйте поняття «працетерапія», її значення для фізичної реабілітації?
73. Охарактеризуйте поняття «дієтотерапія», її значення для фізичної реабілітації?
74. Охарактеризуйте стаціонарний етап фізичної реабілітації, його завдання ?
75. Охарактеризуйте амбулаторно-поліклінічний етап фізичної реабілітації, його завдання ?
76. Охарактеризуйте диспансерний етап фізичної реабілітації, його завдання ?
77. Охарактеризуйте рухові режими на стаціонарному етапі фізкультурно-спортивної реабілітації ?
78. Охарактеризуйте рухові режими на поліклінічному етапі фізичної реабілітації ?
79. Охарактеризуйте методи проведення фізкультурно-спортивної реабілітації ?
80. Охарактеризуйте основні принципи застосування фізичних вправ у фізкультурно-спортивній реабілітації ?
81. Охарактеризуйте методику дозування фізичних навантажень у фізкультурно-спортивної реабілітації ?
82. Охарактеризуйте основні форми занять фізичними вправами у фізкультурно-спортивної реабілітації ?
83. Охарактеризуйте основні періоди лікувальної фізичної культури у фізкультурно-спортивній реабілітації

6.2. Зразок варіанту екзаменаційного білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР __бакалавр__ спеціальність _017_ «Фізична культура і спорт»	Кафедра _фізичного виховання_ 20__-20__ н. р.	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №_1_ з дисципліни <u>Основи</u> <u>фізкультурно-</u> <u>спортивної</u> <u>реабілітації</u>	Затверджую Зав. кафедри _____ Костенко М.П. _____20__р._
<i>Екзаменаційні запитання</i>			
1. Охарактеризуйте основні методи лікування переломів ?			
2. Охарактеризуйте іммобілізаційний і постіммобілізаційний періоди і завдання фізкультурно-спортивної реабілітації ?			
<i>Тестові завдання різних типів</i>			
1. Вставте пропущене слово у реченні:			
..... це відновлення здоров'я, функціонального стану та працездатності, порушених			

хворобами, травмами або фізичними, хімічними та соціальними факторами.

(у бланку відповідей подати двома словами)

2. До якого циклу навчальних дисциплін належить дисципліна «Основи фізичної реабілітації»?

1	До циклу дисциплін з доступних видів спорту;
2	До циклу дисциплін системи емпіричних та теоретичних знань про сутність, омірності функціонування і розвитку оздоровчо- рекреаційної спрямованості
3	До циклу дисциплін про сутність функціонування і розвитку системи авного управління;
4	До циклу дисциплін професійної і практичної підготовки навчального плану підготовки бакалаврів за напрямом фізична культура і спорт;

3. Що розуміють під системою технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності?

- А. Окремий напрям фізичної культури та його елементи, об'єднані системостворюючим ром в єдине ціле з можливістю самостійного функціонування;
- Б. Світовий досвід та результати низки наукових досліджень;
- В. Систему фізичного виховання дорослих;
- Г. Процеси, що відбуваються в системі спорту для всіх;

4. Оберіть правильну відповідь. Головним завданням фізичної реабілітації є:?

1	функціональне відновлення (повне або компенсація при недостатньому чи відсутності відновлення)
2	пристосування до повсякденного життя і праці;
3	залучення до трудового процесу;
4	диспансерний нагляд за реабілітованим.

5 Установіть відповідність між видами фізичної реабілітації:

1. Медична 2. Фізична 3. Соціальна	А є складовою частиною медичної реабілітації.; В. це державно-суспільні дії, що спрямовані та повернення людини до активного життя та праці. Правовий та матеріальний захист хворої людини; С. це підготовка хворої людини до навчання і праці залежно від характеру та перебігу хвороби, функціонального стану й фізичної спроможності пацієнта, віку,
--	---

	професії^ кваліфікації, стану роботи, умов праці та бажання стати до роботи; Д. функціональний, період відновлення функцій.;
6. На які тканинні структури діє прийом масажу вібрація?	
А. шкіру та підшкірну жирову клітковину; Б. сполучнотканинні утворення, суглоби, фасції та апоневрози;	В. м'язові тканини; Г. на всі тканинні структури.
7. В кабінеті ЛФК повинно бути гімнастичних палок не менше: 1. 4 шт; 2. 6 шт; 3. 8 шт; 4. 10 шт; 5. 12 шт	
8. Методами проведення занять з ЛФК є: А. ранкова гігієнічна гімнастика, лікувальна гімнастика, дозована ходьба. В. *гімнастичний, спортивно-прикладний, ігровий. С. лікувальний масаж, лікувальна гімнастика, ранкова гігієнічна гімнастика. Д. індивідуальний, малогруповий, груповий, самостійний. Е. щадний, щадно-тренуючий, тренуючий.	
9. При проведенні процедури ЛФК інструктор не повинен: А. назвати вправу; В. назвати вихідне положення; С. розказати і показати виконання вправ; Д. дати команду до початку виконання вправи; Е. *виконувати вправу разом з пацієнтом.	
10. Вставте пропущене слово у реченні: ... метод патогенетичної терапії, тому що вона активізує фізіологічні механізми, що були порушені патологічним процесом.	

6.3 Зразок тестів до модульної контрольної роботи 1

1) Періоди ЛФК в клініці внутрішніх хвороб:

- А. щадний, щадно-тренуючий, тренуючий ;
- В. стабілізуючий, підтримуючий ;
- С. підготовчий, період одужання, підтримуючий ;
- Д. ліжковий, палатний, вільний ;
- Е. вступний, основний, заключний;

2) Відповідь організму на процедуру масажу залежить від:

- А. форми та клінічного перебігу хвороби

- В. *методики проведення масажу

- С. функціонального стану ЦНС
- Д. ділянки тіла, що масажується
- Е. положення тіла пацієнта

3) Фізичні вправи, як засіб ЛФК, визначаються як:

- А. скорочення м'язів з різними фізичними навантаженнями.
- В. рухи різноманітними частками тіла.
- С. різноманітна рухова діяльність.
- Д. рухова діяльність на тренажерах, тредбанах.

Е. цілеспрямовані дозовані рухи тіла.

4) Відпочинок після масажу повинен бути:

А. 1-2 хв.

В. 3-5 хв.

С. 6-10 хв.

Д. *15-30 хв.

Е. 45-60 хв.

5) До форм проведення ЛФК не відноситься:

А. лікувальна гімнастика;

В. ігровий урок;

С. індивідуальні завдання для самостійних занять;

Д. фактори загартування;

Е. теренкур.

6) До апаратного масажу не відносять:

А. вібромасаж;

В. пневмомасаж;

С. синокардіальний масаж;

Д. банковий масаж;

Е. точковий масаж;

7) Розминання можна проводити однією або двома руками:

А. по току лімфи;

В. проти току лімфи;

С. за годинниковою стрілкою;

Д. в поперечному напрямку;

Е. в різних напрямках;

8) Фізіологічні механізми лікувальної дії фізичних вправ:

А. тонізуючий, трофічний, формування компенсацій та нормалізація функцій.

В. гуморальний, трофічний, формування компенсацій симптоматичний.

С. нервово-рефлекторний, формування компенсацій та нормалізація функцій.

Д. механічний, тонізуючий, трофічний, формування компенсацій.

Е. стимулюючий, відновний, трофічний, нормалізація функцій.

9) Регуляція лімфообігу під час процедури масажу пов'язана з:

А. прийомом розминання

В. прийомом пиляння

С. прийомом розтирання

Д. прийомом вібрації

Е. прийомом погладжування

10) До завдань ЛФК відноситься:

А. потенціювання дії лікарських засобів;

В. *залучення хворого до активної участі в процесі виздоровлення;

С. довготривалість або постійність використання ЛФК для лікування та профілактики рецидивів хвороби;

Д. легке дозування та вивчення реакції на навантаження;

Е. відсутність травматичного впливу.

11) Трудові вправи призначають при захворюваннях:

А. органів дихання;

В. органів травлення;

С. *опорно-рухового апарату;

Д. серцево-судинної системи;

Е. ендокринної системи.

12) При адекватному фізичному навантаженні максимальне підвищення систолічного тиску повинно бути:

А. *40 мм. рт. ст.;

В. 50 мм. рт. ст.;

С. 60 мм. рт. ст.;

Д. 70 мм. рт. ст.;

13) При виконанні фізичних вправ на ліжковому режимі пульс повинен зростати на:

А. 6 уд / хв;

В. *8 уд / хв;

С. 12 уд / хв;

Д. 16 уд / хв;

Е. 20 уд / хв;

14) Для догляду за шкірою з метою попередження її старіння використовують:

А. лікувальний масаж;

В. гігієнічний масаж;

С. *косметичний масаж;

Д. сегментарно-рефлекторний масаж;

Е. спортивний масаж;

15) До основних прийомів розминання відносять:

А. вижимання;

В. накочування;

С. *уривчасте;

Д. зміщення;

Е. натискування;

16) Лікувальна гімнастика, як основна форма ЛФК, складається із вправ:

А. з предметами, на снарядах, на тренажерах.

В. ізометричних, ізотонічних, ідеомоторних. С. загально-зміцнюючих, дихальних, спеціальних.

Д. на розвиток сили, швидкості, спритності. Е. на розвиток витривалості і координації рухів.

17) Основні механізми лікувальної дії масажу на організм:

А. механічна місцева дія та гуморальний вплив

В. гуморальний та нервово-

рефлекторний вплив
С. *механічна місцева дія, гуморальний та нервово-рефлекторний вплив
D. нервово-рефлекторний вплив та теплова дія

Е. нервово-рефлекторний, гуморальний і фізичний вплив

18) Засобом лікувальної фізкультури є:

- A. теренкур;
- В. лікувальна гімнастика;
- С. піші прогулянки;
- D. *режим рухової активності;
- Е. біг підтюпцем.

19) Масаж шийно-комірцевої зони найбільш показано при захворюваннях:

- A. *серцево-судинної системи

В. дихальної системи

С. органів травлення

D. периферичної нервової системи

Е. ендокринної системи

20) Протипоказаннями до призначення ЛФК є наступні стани, крім одного

- A. синусова тахікардія понад 100уд/хв.
- В. синусова брадікардія менше ніж 50 уд/хв.
- С. негативна динаміка ЕКГ
- D. поодинокі екстрасистоли
- Е. наростання недостатності кровообігу

6.4 Зразок тестів до модульної контрольної роботи 2

1) При гіпертонічній хворобі I ст доцільніше призначати:

- A. гру в бадмінтон;
- В. гру в волейбол;
- С. біг підтюпцем;
- D. біг на короткі дистанції;
- Е. гру теніс;

2) У відповідності з рекомендаціями ВКНЦ (1983) фізичної реабілітації на стаціонарному етапі лікування виділяють:

- A. 2 види програм;
- В. 3 види програм;
- С. 4 види програм;
- D. 5 видів програм;
- Е. 6 видів програм;

3) На вільному режимі призначають:

- A. 16 вправ;
- В. 18 вправ;
- С. 22 вправи;
- D. *24 вправи;
- Е. 28 вправ.

4) В кінці палатного режиму у хворих з ІМ заняття триває:

- A. 5-10 хв;
- В. 10-15 хв;
- С. *15-20 хв;
- D. 20-25 хв;
- Е. 25-30 хв;

5) На ліжковому режимі при інфаркті міокарда (ІМ) ЛГ спрямована на:

- A. стимуляцію скоротливості міокарда

В. тренування в підніманні по сходах

С. адаптацію до зростаючих фізичних навантажень

D. стимуляцію екстракардіальних факторів кровообігу

Е. підвищення рівня фізичного стану хворого

6) При гіпертонічній хворобі II ст вправи виконують:

- A. спокійно, ритмічно, з обмеженою амплітудою;
- В. швидко, ритмічно з обмеженою амплітудою;
- С. спокійно, ритмічно з повною амплітудою;
- D. швидко, ритмічно з повною амплітудою;
- Е. швидко, не ритмічно, з обмеженою амплітудою;

7) Ускладнення інфаркту міокарда умовно поділяють на:

- A. 2 групи; 15
- В. *3 групи;
- С. 4 групи;
- D. 5 груп;
- Е. 6 груп;

8) На вільному режимі як додаткові заняття в другій половині дня хворий може виконувати дозовану ходьбу на відстань спочатку до 200 м в темпі:

- A. 70 кр/хв;
- В. 80 кр/хв;

- C. 90 кр/хв;
- D. 100 кр/хв;
- E. 110 кр/хв;

9) До III програми фізичної реабілітації хворих інфарктом міокарда належить:

- A. МВІМ не ускладнений або з ускладненнями легкого ступеня;
- B. МВІМ з частою стенокардією в поєднанні злюбими ускладненнями середньої важкості;
- C. ВВІМ з помірною стенокардією або ускладненнями середньої важкості; трансмуральний або циркуляторний субендокардіальний інфаркт міокарда неускладнений або з ускладненнями легкого або середнього ступеня;
- D. *ВВІМ з помірною або частою стенокардією або з тяжкими ускладненнями;
- E. МВІМ з тяжкими ускладненнями;

10) На ліжковому режимі хворим інфарктом міокарда в комплекс включають не більше:

- A. 5 вправ;
- B. 6 вправ;
- C. *8 вправ;
- D. 10 вправ;
- E. 12 вправ

11) Основні спеціальні вправи для хворих із гіпотонічною хворобою:

- A. вправи з швидкою зміною положення тіла у просторі.
- B. швидко-силові вправи та вправи з невеликим обтяженням (гантелі).
- C. дихальні вправи з затримкою дихання на видиху.
- D. вправи на розслаблення м'язових груп.
- E. пасивні фізичні вправи для великих м'язових груп.

12) Найбільш оптимальні форми ЛФК у хворих зі стабільною стенокардією на стаціонарному етапі лікування (режим вільний):

- A. дозована ходьба по рівній місцевості у повільному або середньому темпі, заняття на тренажерах, масаж
- B. дозований біг по рівній місцевості у швидкому темпі

- C. процедура ЛГ з вправам статичного і швидко-силового характеру
- D. ранкова гігієнічна гімнастика, процедура ЛГ з вправами на розслаблення

E. спортивні ігри, їзда на велосипеді, загартування водними процедурами

13) Тривалість занять ЛГ на суворому ліжковому режимі при інфаркті міокарда: А. 3-5 хв.

- B. 5-10 хв.
- C. 20-30 хв.
- D. 30-50 хв.
- E. до 60 хв.

14) Лікувальна фізкультура в комплексному лікуванні хворих із захворюваннями серцево-судинної системи викликає:

- A. алергічні реакції;
- B. кумулятивний ефект;
- C. пролонговану дію медикаментів;
- D. привикання;
- E. інтоксикацію;

15) При гіпертонічній хворобі II ст призначають дозовану ходу в повільному темпі до:

- A. 1 км;
- B. 2 км;
- C. 3 км;
- D. 4 км;
- E. 5 км;

16) До легких ускладнень інфаркту міокарда відносять:

- A. синдром Дреслера;
- B. набряк легень;
- C. міграція водія ритму;
- D. перикардит;
- E. рефлекторний шок;

17) На поліклінічному етапі реабілітації хворих ІМ II функціонального класу темп дозованої ходьби повинен бути до:

- A. 130 кр/хв;
- B. 120 кр/хв;
- C. *110 кр/хв;
- D. 100 кр/хв;
- E. 90 кр/хв;

18) До IV програми фізичної реабілітації хворих інфарктом міокарда належить:

- А. МВІМ не ускладнений або з ускладненнями легкого ступеня;
- В. МВІМ з частою стенокардією в поєднанні злюбими ускладненнями середньої важкості;
- С. ВВІМ з помірною або частою стенокардією або з тяжкими ускладненнями;
- Д. ВВІМ з помірною стенокардією або ускладненнями середньої важкості; трансмуральний або циркуляторний субендокардіальний інфаркт міокарда неускладнений або з ускладненнями легкого або середнього ступеня;
- Е. МВІМ з тяжкими ускладненнями;

19) Основними завданнями ЛФК для хворих із ішемічною хворобою є:

- А. поліпшення коронарного та периферичного кровообігу, зменшення потреби міокарду у кисні
- В. підвищення толерантності до фізичних навантажень
- С. відновлення нормального стереотипу дихання
- Д. всі відповіді вірні
- Е. є невірні відповіді

20) До екстракардіальних факторів кровообігу не належать:

- А. скорочення міокарду;
- В. робота м'язів;
- С. рухи в суглобах;
- Д. присмоктуюча дія грудної клітки;
- Е. рухи діафрагми;

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Використання методів навчання в процесі викладання навчальної дисципліни «Основи фізкультурно-спортивної реабілітації» зумовлено пізнавальним і виховним значенням цього курсу та його місцем у системі підготовки фахівців спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», а також метою та завданнями його вивчення.

У процесі викладання навчальної дисципліни «Основи фізкультурно-спортивної реабілітації» використовують такі методи навчання, як лекція (традиційні й нетрадиційні, наприклад, тематична, лекція-бесіда, лекція-дискусія, лекція-конференція), інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу, дослідницький метод, методу case-study, практичні методи (різні види вправ, тренувальне тестування), ділова гра.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 року, протокол № 10, видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль з дисципліни здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу і має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Семестрова атестація (підсумкова) проводиться у формі семестрового екзамену.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамен відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзамену визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (26.04.2023 р. № 10).

Таблиця 1

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить неменше,

ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Для визначення рейтингу здобувача з виконання програми навчальної дисципліни **Rпр.** (до 100 балів), одержаний рейтинг з екзамену (підсумкової атестації, **Rат.**) (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи **Rн.р.** (до 70 балів): $R_{пр.} = R_{н.р.} + R_{ат.}$

Підсумкова оцінка студенту виставляється з урахуванням виконання основних видів діяльності за модулями та складання екзамену (табл. 2):

Таблиця 2

Розподіл балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни

Види діяльності	К-ть балів
Змістовний модуль 1. ВСТУП У ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНУ РЕАБІЛІТАЦІЮ	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7	10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота. Виконання 10 тестових завдань за тематикою змістовного модуля	10
Змістовний модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 9	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 10	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 11	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 12	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 13	10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота. Виконання 10 тестових завдань за тематикою змістовного модуля	20
Всього за види діяльності (Рейтинг навчальної роботи - Rн.р.)	70
Екзамен (Рейтинг підсумкової атестації – Rат.)	30
Рейтингова оцінка навчальної дисципліни – Rн.д.	100

Політика оцінювання

Політика щодо доделайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
------------------------------------	--

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи фізкультурно-спортивної реабілітації»

10.1. Критерії оцінювання відповіді студентів на практичних заняттях (оцінюється до 10 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	Студент має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє працювати з науковою літературою. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію. Не допускає помилок в усній формі.
7-8	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей, незначні мовні помилки в наведених прикладах. Студент недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
5-6	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.

10.2. Критерії оцінювання самостійної роботи(оцінюється до 20 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
20	Студент опрацював всі 100% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
17-19	Студент опрацював 90-80% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
14-16	Студент опрацював в 70% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
11-13	Студент опрацював 60% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.

8-10	Студент опрацював 50% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
5-7	Студент опрацював 40-30% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
2-4	Студент опрацював 20% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
1	Студент опрацював 10% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.

10.3 Критерії оцінювання виконання 10 тестових завдань модульної контрольної роботи (оцінюється до 10 балів)

Виконання студентами тестових завдань за тематикою 1-го змістовного модуля оцінюється в 1 бал за кожний правильний варіант відповіді.

Таким чином, студент може отримати максимально 10 балів за надані 10 правильних відповідей в тесті.

10.4 Критерії оцінювання написання студентами модульних контрольних робіт (оцінюється до 10 балів)

Друга модульна контрольна робота оцінюється написанням двох запитань. Кожна відповідь оцінюється по **10** балів за кожне запитання :

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

*10.5. Критерії оцінювання складання студентами екзамену
(оцінюється в 30 балів)*

Критерії оцінювання написання студентом відповідей на екзаменаційні запитання. Відповідь на одне екзаменаційне запитання, оцінюється до **10** балів (2 питання по **10** балів):

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

Написання тестових завдань, оцінюється до 10 балів. За кожну правильну відповідь на питання, студент отримує 1 бал (10 питань*1 бал = 10 балів).

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Основи фізкультурно-спортивної реабілітації» є:

- Навчальний план підготовки майбутнього фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

- «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (затверджено вченою радою НУБіП України від 26.04.2023 р. протокол № 10);

- ця робоча програма;

- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;

- завдання для самосійної роботи студентів;
- контрольні питання для поточного і підсумкового контролю;
- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Вакуленко Л.О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії в таблицях, схемах, рисунках: навчальний посібник / Л.О. Вакуленко, О.Р. Барладин, Д.В. Вакуленко. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. 113 с
2. Воропаєв Д.С. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації) [Електронний документ] навч. посіб / Д.С. Воропаєв, О.О. Єжова. Суми : СумДу, 2019. 72 с.
3. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник/ Л.О.Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакленко та ін. ; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 372 с.
4. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 368 с.

Додаткові:

1. Бісмак О. В. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. / Бісмак О. В., Мельнік Н. Г. Харків : Вид-во Бровін Н. Г., 2010, 120 с.
2. Богдановська Н. В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : підруч. для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра спец. "Фізична терапія, ерготерапія" / Н. В. Богдановська, І. В. Кальонова. Суми : Унів. кн., 2020. 328 с.
3. Гета А. В Фізкультурно-спортивна реабілітація спортсменів у волейболі. Збірник наукових матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю. *Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка*. Полтава 2022. С. 100-102
4. Земцова І. І. Спортивна фізіологія : навч. посіб. - Київ : Олімп. літ., 2019. 207 с.
5. Милюкова І.В. Велика енциклопедія оздоровчої гімнастики. / Милюкова І.В., Евдокимова Т.А. Вид. «АСТ», 2007.
6. Мурза В. П. Фізична реабілітація [навч. посіб.] / В. П. Мурза. К.: Олан, 2004. 559 с.
7. Мухін В. М. Фізична реабілітація в травматології: монографія. Львів: ЛДУФК, 2015. 424 с.
8. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник Київ: Олімпійська література, 2010, 488 с.
9. Основи внутрішньої медицини та фізичної реабілітації: підручник / М. І. Швед, С. М. Тернопіль : ТНМУ, "Укрмедкнига", 2021. 412 с.
10. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підруч. для студентів І рівня вищ. освіти: галузь знань 22 "Охорона здоров'я", спец. 227 "Фізична терапія,

ерготерапія" / за заг. ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2020. 372 с.

11. Романишин М. Я. Фізична реабілітація в спорті [навч. посіб.] / М. Я. Романишин. Рівне: Волинські обереги, 2007. 368 с.

12. Сущенко Л. П., Мерзлікіна О. А., Бобровник Л. П. Методичні рекомендації до написання курсових робіт з навчальної дисципліни «Основи фізкультурно-спортивної реабілітації» здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми «Фітнес і фізкультурно-спортивна реабілітація» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Запоріжжя : Крокус, 2023. 29 с.

13. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : підруч. для студентів і лікарів / за заг. ред. В. М. Сокрут. Краматорськ : Каштан, 2019. Т. 1. 478 с.

14. Юрчак А. О. Методи фізичної реабілітації в професійному спорті : дипломна робота магістра : 017 Фізична культура і спорт / А. О. Юрчак ; Хмельниц. нац. ун-т. Хмельницький, 2022. 80 с.

Інформаційні ресурси:

1. www.physrehab.org.ua
2. www.medicinform.net/fizio/lfk
3. www.lfk.dp.ua
4. www.medicinform.net
5. www.medicwell.com.ua
6. www.vmurol.com.ua
7. www.physrehab.org.ua
8. www.physiotherapyexercises.com
9. www.intute.ac.uk/supportdocs/physiotherapy.pdf
10. therapyprotocols.webs.com
11. www.studytemple.com/forum/physiotherapy
12. www.nismat.org
13. www.rehabgate.com/vb
14. ptjournal.apta.org/misc/videos.dtl
15. www.brighamandwomens.org/RehabilitationServices
16. www.physiobob.com/forum/physio-video/11306-bobath-videos
17. www.physiobob.com/forum/physio-video
18. www.nlm.nih.gov/medlineplus/tutorials/